

STANOVISKO

hlavnej kontrolórky k Návrhu rozpočtu obce Liptovská Sielnica na roky 2025, 2026 a 2027.

Odborné stanovisko je predložené v súlade s § 18 f, ods.1, písm. c zákona č.369/1999 Zb. o obecnom zriadení, v z.n.p.. Je spracované na základe predloženého Návrhu rozpočtu na rok 2025, 2026 a 2027.

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala pri predložennom Návrhu z nasledovných hľadísk:

1. z hľadiska zákonnosti predloženého návrhu rozpočtu,
2. z hľadiska metodologickej správnosti predloženého návrhu rozpočtu.

1. ZÁKONNOSŤ PREDLOŽENÉHO NÁVRHU ROZPOČTU

1.1 Súlad návrhu rozpočtu so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v z.n.p. a zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v z.n.p. a ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.

Zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p., zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v z.n.p. a ostatné súvisiace predpisy.

V oblasti miezd a odvodov je rozpočet spracovaný v súlade so zákonom č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v z.n.p., zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone prác vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. (odmeňovanie hlavného kontrolóra).

1.2 Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami obce a ostatnými internými predpismi obce:

- VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady obce Liptovská Sielnica
- VZN o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Liptovská Sielnica
- Zásady hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Liptovská Sielnica
- Zásady nakladania s majetkom obce Liptovská Sielnica
- Zásady odmeňovania poslancov obecného zastupiteľstva

1.3 Dodržiavanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh rozpočtu bol zverejnený na úradnej tabuli obce v termíne od 27.11.2024 a bol zverejnený do doby konania OZ 12.12.2024.

Nakoľko sa jedná o zverejňovanie dokumentov, pri ktorých sa prvý a posledný deň nezarátava do doby zverejnenia, 15dňová lehota na zverejnenie uplynula až 13.12.2024.

2. METODICKÁ SPRÁVNOSŤ NÁVRHU ROZPOČTU 2025 - 2027

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa záväznej rozpočtovej klasifikácie v súlade s opatrením MF SR č. MF/010175/2004 - 42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, v z.n.p.

2.1 VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Pri zostavovaní rozpočtu na rok 2025 a nasledujúce roky sa obce orientujú podľa prognóz Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, ktorá zverejňuje predpokladané údaje týkajúce sa výnosu z podielových daní pre roky 2025 - 2027.

Obce po zavedení tzv. dlhovej brzdy môžu zostavovať rozpočet na rok 2025 vyrovnaný alebo prebytkový a maximálne na úrovni výdavkov zo schváleného rozpočtu na rok 2024, pričom nesmú zvyšovať svoju zadlženosť. A zároveň to znamená, že ani pre rok 2026 nebude možné zvyšovať rozpočet nad rámec roku 2025, a teda nebude možné použiť zdroje rezervného fondu pri tvorbe rozpočtu na rok 2026. Tieto mali byť naplánované už v roku 2025, aby sa aj v prípade nečerpania mohli presunúť do ďalšieho roku bez prípadného porušenia zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené absentuje v návrhu rozpočtu čerpanie rezervného fondu cez príjmové finančné operácie a jeho rozdelenie medzi kapitálové výdavky.

2.2 Tvorba návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu je spracovaný v členení podľa § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. ako viacročný rozpočet.

Viacročný rozpočet má byť zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok.

Rozpočet na rok 2025 po jeho schválení obecným zastupiteľstvom bude záväzný, rozpočty na dva nasledovné roky 2026 a 2027 nie sú záväzné, majú len orientačný charakter.

Ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch, a to na základe hospodárenia obce v predchádzajúcom rozpočtovom roku, potrieb a možnosti obce a vývoja štátneho rozpočtu v časti dani z príjmov zo závislej činnosti a výšky verejného dlhu.

Návrh rozpočtu **je spracovaný** v štruktúre v zmysle § 4.ods. 6 a § 9 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z. v z.n.p., a Čl. 9, ods.1 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti, podľa ktorých rozpočet musí obsahovať aj údaje o schválenom rozpočte na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky.

Návrh rozpočtu nie je spracovaný v súlade so schválenými Zásadami hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Liptovská Sielnica, je predložený ako podrobný rozpočet, ktorý sa nahráva do systému RIS SAM.

Návrh rozpočtu je zostavený v súlade s §10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Vnútorne sa člení na:

Bežný rozpočet - bežné príjmy a bežné výdavky,

Kapitálový rozpočet - sú rozpočtované kapitálové príjmy a výdavky,

Finančné operácie - nie sú rozpočtované.

Návrh rozpočtu na rok 2025 je spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako **vyrovnaný rozpočet, pričom celkové príjmy a výdavky sú vo výške 353 180,- €.** Bežný rozpočet je plánovaný ako mierne prebytkový a kapitálový rozpočet je plánovaný ako schodkový, pričom schodok je krytý prebytkom bežného rozpočtu.

Príjmy		Výdavky	
bežné príjmy	351 280,- €	bežné výdavky	350 180,- €
kapitálové príjmy	1 900,- €	kapitálové výdavky	3 000,- €
Fin. operácie príjmové	0,- €	Fin. operácie výdavkové	0,- €
Spolu rozpočet	353 180,- €	Spolu rozpočet	353 180,- €

2.3 Vývoj príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu

V návrhu rozpočtu v **príjmovej časti** sú v **bežných príjmoch** vyjadrené finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu:

- v rámci financovania prenesených kompetencií štátu,
- v rámci výnosu dane z príjmov poukazovaného obciam.

Bežné príjmy v rámci návrhu rozpočtu na rok 2025 sú oproti návrhu rozpočtu na rok 2024 celkove mierne zvýšené cca o 6 000,- €.

V čase spracovania a zverejnenia návrhu rozpočtu obce na roky 2025-2027 nebol ešte schválený štátny rozpočet na uvedené roky, a teda nebol známy ani rozpis podielových daní pre samosprávu na nasledujúci rok. Rozpočet na rok 2025 NR SR schválila až 03.12.2024.

Príjem z výnosu podielových daní je v návrhu rozpočtu plánovaný v sume **233 820,- €**. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť vo svojich prognózach vývoja daní pre rok 2025 uvádza pre obec Liptovská Sielnica sumu 192 623,- € a prognóza MF SR je mierne vyššia v sume **197 228,- €**. **Rozdiel medzi prognózou MF SR a očakávanou sumou v návrhu rozpočtu obce na rok 2025 je suma 36 592,- €,** čo v prípade nenaplnenia očakávaného príjmu z podielových daní môže spôsobiť v priebehu roka problém pri zabezpečení chodu obce.

V rámci výnosu dane z príjmov poukazovaného obci sú plánované výnosy z podielových daní nižšie oproti roku 2024, a to z dôvodu zmeny financovania materských škôl.

Mzdové a prevádzkové náklady materských škôl sa stávajú preneseným výkonom štátnej správy a budú obci poskytované ako samostatný transfer mesačne prostredníctvom regionálneho školského úradu. Budú účelovo určené len na mzdy a prevádzku MŠ. Sumy takto poskytnutého transferu boli zverejnené 26.11.2024 na stránke ministerstva školstva, teda pred vyvesením návrhu rozpočtu obce na roky 2025-2027. V rozpočte obce sa pre MŠ uvažuje so

sumou **65 000,- €**, pričom údaje zverejnené na stránke ministerstva školstva hovoria **pri počte 17 detí** o sume **84 129,- €**. Rozdiel v týchto sumách je v prospech obce a v prospech zabezpečenia prevádzky materskej školy a bude predmetom nevyhnutných úprav rozpočtu v roku 2025.

Z týchto prostriedkov však nemôže byť financovaná **školská jedáleň** – mzdy a ani prevádzka, toto je **povinnosťou obce**. V rámci podielových daní však dostane obec len cca 250,- € na potencionálneho stravníka a rok, čo je pri počte 17 detí suma **4 250,- €**. Táto suma bude určite pre krytie nákladov **nepostačujúca** a bude potrebné dofinancovať prevádzku školskej jedálne z vlastných zdrojov obce.

Zmeny v prognostickom vývoji verejného rozpočtu budú predmetom prípadných úprav rozpočtu obce v roku 2025 a jeho prispôbeniu sa štátnemu rozpočtu a prerozdeleniu podielových daní na obce.

Ostatné bežné príjmy v návrhu rozpočtu na rok 2025 sú približne na úrovni predchádzajúcich rokov.

Príjmové finančné operácie nie sú rozpočtované – nie je plánované čerpanie rezervného fondu na investície a kapitálové výdavky.

Kapitálové príjmy tvorí príjem z predaja majetku obce LVS, a,s,

V návrhu rozpočtu **vo výdavkovej časti rozpočtu** sú plánované výdavky na úrovni roku 2024. Mierne rozdiely sú medzi jednotlivými položkami vo výdavkoch a pri jednotlivých kategóriách. V sumáre je návrh rozpočtu na rok 2025 vo svojej výdavkovej časti oproti očakávanej skutočnosti roku 2024 nižší o cca 10 000,- €.

V **kapitálových výdavkoch** je plánovaná len zazmluvnená obnova sústavy verejného osvetlenia – splácanie vykonaných prác.

V prípade, že bude známy rozpis podielových daní, bude možné v priebehu januára 2025 upraviť rozpočet na rok 2025 rozpočtovými zmenami schválenými obecným zastupiteľstvom.

Odporúčanie:

Zostavovať návrh rozpočtu v zmysle Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Liptovská Sielnica, v zmysle ktorých sa budú vykonávať prípadné úpravy rozpočtu a sledovať prognózy vývoja verejných financií pre optimálnejšie zostavenie návrhu rozpočtu.

Z Á V E R :

1. Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, ÚZ č. 493/2011 Z. z., s platnými VZN obce a ostatným internými predpismi obce (okrem Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami obce) a pre rok 2025 je spracovaný ako vyrovnaný rozpočet v štruktúre a členení v zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v z.n.p. a zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p.
2. Návrh rozpočtu bol verejne sprístupnený v obci spôsobom v mieste obvyklým – 27.11.2024 zverejnením na úradnej tabuli a webovom sídle 14 dní pred jeho schválením v obecnom zastupiteľstve – nedodrzaná 15dňová lehota.

3. Vzhľadom na rozhodnutie OZ vo veci neuplatňovania spracovania rozpočtu v členení na programy, predložený Návrh rozpočtu neobsahuje členenie na programy.

Na základe môjho odborného posúdenia a dostupných informácií a skutočností mne známych v čase spracovania stanoviska a za dodržania vyššie uvedených odporúčaní

navrhujem Obecnému zastupiteľstvu v Liptovskej Sielnici

s c h v á l i ť

rozpočet obce Liptovská Sielnica na rok 2025.

V Liptovskej Sielnici dňa 07.12.2024

PhDr. Desana Stromková
hlavná kontrolórka obce